

Сп. „Реторика и комуникации“, брой 60, юли 2024 г.
Rhetoric and Communications, Issue 60, July 2024

Думи на водещия

DOI 10.55026/KRTK3109

Проф. д-р Симеон Василев

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Имейл: sivasilev@uni-sofia.bg

Брой 60 на научното електронно списание „Реторика и комуникации“ предлага задълбочени изследвания на български и чуждестранни изследователи в областта на реториката и комуникациите. Статиите в броя са своеобразна среща на история и настояще. Те са резултат на сериозни изследователски усилия за теоретично осмисляне на реторичното минало, ораторското наследство и динамиката на трансформацията в комуникационното съвремие. В броя са включени научни статии, които са в широк тематичен и времеви диапазон – от анализ на древни текстове и реторични техники до изследване на дигитализацията и нейното влияние върху политическата, публичната и медийната комуникация.

В рубриката „Реторика и литература“ са включени текстовете на **Мариета Ботева** и **Георги Петков**. Ораторското наследство на Древен Рим е във фокуса на вниманието на Мариета Ботева. Тя представя резултатите от реторичен анализ на първата обвинителна реч на римския оратор Марк Тулий Цицерон против Катилина. Конкретно са проучени неговите реторични техники. Мариета Ботева представя авторов модел за анализ на реч. В статията „Реторически рефлексии към „Кармина Бурана“ (Carmina Burana)“ Георги Петков търси съвременна актуалност на автентичния текст с реторически методи. Според него има причини в перспективата на реториката прочитът на древни текстове да се постави в различен изследователски контекст, който да покаже, че рефлексията в перспективата на реториката, може да представи древните текстове като актуални, приятни и значими.

Съвремието е представено в броя с теми като политическия кибермаркетинг, феноменът „дигитално разслояване“, правните и етични аспекти на изкуствения интелект, радикалните промени в публичната сфера и „имерсивната“ журналистика.

Конструирането на общественото мнение чрез новите цифрови технологии е тема на статията на **Борислав Виларов**. Той изследва влиянието на информационните технологии и изкуствения интелект в политиката като една от най-важните сфери на човешка дейност. Виларов въвежда понятие-

то „политически кибермаркетинг“, което е дефинирано като „съвременен политически маркетинг базиран на кибералгоритми, психография, микро-таргетиране, анализ на големи бази данни и насочване на персонални реклами чрез социалните медии и цифрови технологии на базата на ИИ“. Борислав Виларов представя хипотезата за механизмите за въздействие на политическия кибермаркетинг върху политическата комуникация. Много важната проблематика за социалното неравенство в съвременното информационно общество е разгледана в статията на **Владислава Димитрова**. Феноменът „дигитално разслояване“ е в центъра на нейното изследване и е анализиран като нов вид социално неравенство. Авторът стига до важния извод за необходимостта от своевременна правителствена политика за намаляване на дигиталното разслояване и насърчаване на равен достъп до информационни технологии за всички граждани. Регулацията на изкуствения интелект е във фокуса на внимание в статията на **Мария Илиева**. С методите на критичния анализ, кабинетното изследване и дискурсивния анализ са изследвани системите за изкуствен интелект в ЕС. Особен акцент са законодателните и незаконодателните инициативи, етичните и комуникационните аспекти на изкуствения интелект (ИИ) както и съвместимостта на ИИ с основните обществени ценности и правата на човека. **Димитрина Стефанова** изследва радикалните промени в комуникацията и тяхното влияние върху връзките с обществеността и публичната сфера. В статията си тя прави критичен преглед на принципите, заложили в стратегически документи, свързани с дейността в публичния сектор и дава препоръки за структурирането на ефективния PR на национално и наднационално равнище.

Тетиана Зиновиева съсредоточава своя научен интерес върху т.нар. „имерсивна журналистика“, влияеща върху доверието в контекста на ерата на постистината и продължаващата война в Украйна. Тя стига до извода, че имерсивната журналистика има потенциал да оспорва стереотипите, да насърчава съпричастността и да задълбочава по интензивен начин разбирането сред аудиторията. Проучването подчертава необходимостта от отговорно и етично използване на имерсивните медии, които създават ефекта на присъствие или потапяне в определено място, описано в новините и репортажите от мястото на събитието. Те създават усещане за присъствие и взаимодействие във виртуални или разширени реалности. В този контекст „журналистиката на въздействието“ открива възможности за критично мислене на студентите по журналистика в усилията им да създават въздействаща и достоверна журналистика като условие за ангажираност на обществото със сложните проблеми като войната и конфликтите.

В брой 60 на списанието са представени две издания.

Владимир Димитров представя книгата на чл.-кор. проф. дфн Мирослав Дачев „Чудотворни Богородични икони на Света гора“ от пореди-

цата „Атониада“. В нея среща намират иконографията, иконологията и по-вествованието за чудото.

Катя Исса представя „Английско-български глосар по геотехника“ на Добромира Хичева и Ася Божинова-Хаапанен, който се определя като нов тип двуезичен терминологичен речник на основни класически и съвременни термини от областта на геотехниката и инженерната геология.

Проф. д-р Симеон Василев е преподавател във Факултета по журналистика и масова комуникация на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Автор е на книгите „Световният гамбит“, „Глобализираният абсурд“, „Версия „Международна политика“, „Десетилетието. В сянката на лидери, кризи, избори и войни“, „Лидерство и медии“, „В спиралата на споделянето. Медийно съдържание и социални мрежи“, „Медийна екосистема. Предизвикателства на трансформацията“.

Брой 60 на сп. „Реторика и комуникации“ (юли 2024 г.) се издава с финансовата помощ на Фонд научни изследвания, договор № КП-06-НП5/65 от 08 декември 2023 г.

Issue 60 of the Rhetoric and Communications Journal (July 2024) is published with the financial support of the Scientific Research Fund, Contract No. KP-06-NP5/65 of December 08, 2023.